

MESTNA OBČINA MARIBOR
MESTNA UPRAVA

MEDOBČINSKI URAD ZA
VARSTVO OKOLJA IN
OHRANJANJE NARAVE

Ulica heroja Staneta 1, SI-2000 Maribor
T: +386.2.2201 000, E: mestna.obcina@maribor.si
S: http://www.maribor.si
Davčna številka: SI12709590, Matična številka: 5883369

Številka: 35500-7/2019-4

Datum: 09.12.2019

ZAPIS

27. seje Komisije za pitno vodo, ki je bila v petek, dne 15. novembra 2019, v dvorani generala Rudolfa Maistra, II. nadstropje Mestne občine Maribor (MOM), Ulica Heroja Staneta 1, Maribor

PRISOTNI: dr. Samo Peter Medved, podžupan MOM, Danilo Burnač, direktor, Mariborski vodovod, Sebastjana Klepec Hlebič, Edi Stanec, Mariborski vodovod; Leonida Gregorič, Kmetijsko gozdarski zavod Maribor; Vesna Viher Hrzenjak in dr. Nataša Sovič, Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano Maribor (NLZOH); Ivanka Gale, Nacionalni inštitut za varovanje zdravja RS, Ljubljana (NIJZ); Benjamin Lorbek, Zdravstveni inšpektorat RS; Borut Koderman, Inšpektorat za okolje RS, OE Maribor (IRSOP); Zdenka Hren, Upravna enota Maribor, Oddelek za okolje in prostor; Janja Kramer Stajnko, Fakulteta za gradbeništvo, UM; mag. Irena Kopač, AEI s.p.; Željko Blažeka, VAIRA d.o.o.; Vladimir Maher, Občina Šentilj; Blaž Raster, Občina Miklavž na Dravskem polju; Stanko Rafolt, Občina Hoče-Slivnica; Danijel Valentan, Občina Pesnica; Davorin Pivec, Občina Kungota; Nina Mikl; Medobčinski inšpektorat; Cvetka Slana in Olga Mravlje, Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave (MUVOON).

ODSOTNI ČLANI KOMISIJE: Tatjana Košar, Inšpektorat za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo (IRSKGLR) OE Maribor; dr. Martina Bavec, Fakulteta za kmetijstvo in biosintetske vede UM; mag. Nevenka Colnarič, Ministrstvo za okolje in prostor (MOP), Direktorat za javne službe in investicije, OE Maribor; mag. Mateja Klaneček, MOP Direkcija RS za vode, Sektor območja Drave Maribor; Mirjana Fescl, Vodnogospodarsko podjetje Drava, Ptuj; Marjan Topič, Občina Duplek; mag. Saša Ajd, Občina Ruše; Mateja Krampač, MOM – SUP; Nives Čavka MOM - UKPP;

Dnevni red:

1. Otvoritev seje komisije (Cvetka Slana, MUVOON, predsednica komisije)
2. Pozdravni nagovor (dr. Samo Peter Medved, podžupan MOM)
3. Poročilo o rezultatih izvajanja imisijskega monitoringa tal, podzemnih in površinskih voda za leto 2018 in 2019 (dr. Nataša Sovič, Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano)
4. Problemi sodobnega upravljanja v oskrbi s pitno vodo (mag. Irena Kopač, AEI, Aneri Eco Inženiring s.p.)
5. Razprava za točki 3 in 4.
6. Predstavitev izvajanja sklepov prejšnje seje komisije (Olga Mravlje, MUVOON)
7. Vodni viri Ruše in Selniška dobrava, zagotavljanje oskrbe s pitno vodo v Občini Ruše (Danilo Burnač, direktor Mariborskega vodovoda).
8. Rezultati skladnosti pitne vode za leto 2019 ter razlaga kloriranja pitne vode za občino Miklavž na Dravskem polju (Sebastjana Klepec, Mariborski vodovod)
9. Rezultati izvedbe monitoringa podzemnih voda in preveritev stanja mineralnih oljna območju izlitja kurilnega olja na dvorišču Mestne občine Maribor (Željko Blažeka, Vaira d.o.o.)
10. Razprava za točke od 6 do 9
11. Zaključki in razno (Predlog občine Ruše: Potencialna ogroženost podzemne vode zaradi odlagališč odpadkov v industrijski coni Ruše).

1) in 2)

Uvodoma je novo imenovana predsednica komisije Cvetka Slana, vodja MUVOON, udeležence seje komisije seznanila z dnevnim redom.

Podžupan MOM, dr. Samo Peter Medved je v pozdravnem nagovoru spregovoril o pomenu trajnostnega upravljanja z vodo.

3)

Dr. Nataša Sovič je predstavila rezultate izvajanja imisijskega monitoringa v letu 2018 s posebnostmi v letu 2019. V letu 2019 so se na območju Betnave pojavile koncentracije pesticidov, ki presegajo mejne vrednosti. Gospa Sovič je svojo predstavitev sklenila da: je potrebno posebno pozornost nameniti varovanju vodnih virov, ima urbano okolje vpliv na podzemne vode in posledično na pitno vodo, morajo biti aktivnosti na vodovarstvenih območjih obvladovane in primerno nadzorovane, je potrebno več sredstev nameniti sprotnemu vzdrževanju infrastrukture.

4)

Mag. Irena Kopač je predstavila probleme sodobnega upravljanja v oskrbi z vodo. Svojo predstavitev je strnila z zaključki, da je za učinkovito zagotavljanje dolgoročne varne oskrbe s pitno vodo potrebno preiti v celostno obravnavanje vodovodnih sistemov in prispevnih območij ter vključevati vse deležnike, ki so kakorkoli povezani s pitno vodo. Klasično upravljanje oskrbe z vodo mora preiti v sodobno upravljanje z vodo, ki vključuje varovanje potrebnih količin vode (tako na vodnih virih kot v omrežju), varovanje kakovosti vode in vzpostavitev nadzora nad izgubami vode. Izziv za vzdržno in varno oskrbo z vodo je strokovno in fleksibilno upravljanje, kar pa zahteva ustrezno strokovno in zadostno kadrovskega podprtega upravljavca javnega vodovodnega sistema. Poudarila je predvsem nujnost vzdrževanja I. faze aktivne zaščite vodnega vira Vrbanski plato, ki zaradi pada učinkovitosti vodnjakov na Mariborskem otoku ne deluje več v polni in načrtovani zmogljivosti ter nadgradnjo varovanja omenjenega vodnega vira z II. fazo aktivne zaščite. Potrebno se je zavedati, da ste obe fazi aktivne zaščite izjemno pomembni, saj gre na naš največji vodni vir, ki zagotavlja cca 75 % regijskih potreb po pitni vodi.

Sklep 1: V Občinskem programu varstva okolja, ki ga bo MOM pričela pripravljati v letu 2020, je potrebno opredeliti izgradnjo II. faze aktivne zaščite Vrbanskega platoja kot enega glavnih ciljev na področju oskrbe s pitno vodo.

5)

V razpravi za 3. in 4. točko, je podžupan MOM izpostavil problematiko ponikanja padavinske vode. Člani komisije ugotavljajo, da ponikanje padavinskih voda predvsem iz cestnega omrežja, predstavlja tveganje za podzemne vode. Padavinske vode pa so tudi velik problem v mešanem kanalizacijskem omrežju, saj je omrežje ob večjih padavinah preobremenjeno, omrežje je staro in dotrajano. Predlagano je bilo, da se v prostorskih aktih dosledno načrtuje ločen sistem odvajanja komunalnih in padavinskih voda. Izpostavljena je bila tudi problematika pridobitve vodnega dovoljenja za odvzem vode za oskrbo s pitno vodo objektov na Mariborskem otoku in za polnitev bazenov. Predvidena je izvedba priključka iz javnega vodovodnega sistema Mariborske vodovoda. Do aprila prihodnje leto je potrebno zagotoviti pitno vodo na Mariborskem otoku.

Gospa Nataša Sovič je pojasnila, da Pravilnik o minimalnih higienskih zahtevah, ki jih morajo izpolnjevati kopališča in kopalna voda v bazenih govori o tem, da mora polnilna voda za bazene glede parametrov ustrezati zahtevam Priloge I Pravilnika o pitni vodi. To ne pomeni, da mora biti pitna voda iz javnega vodovodnega omrežja. Mariborski vodovod vodnjaka 1 in 3 na Mariborskem otoku spremlja v okviru notranjega nadzora. Iz rezultatov odvzetih vzorcev vode na vodnjakih je razvidno, da neskladnosti glede kemijskih parametrov niso ugotovljene, voda pa se mora razkuževati (potrebna je priprava vode).

Sklep 2: MOM UKPP ponovno preveri kakšni so zadržki črpanja vode iz vodnjakov na Mariborskem otoku za polnjenje bazenov in za pitje.

V juliju je Mariborski vodovod zabeležil porast pesticida bentazona na črpališču Betnava 3 (širokospektralni herbicid), v septembru pa je bila izmerjena presežena mejna vrednost. Mariborski vodovod je pozval vse inšpekcijske službe za ugotavljanje povzročitelja.

Sklep 3: Na naslednji seji komisije inšpektorat za kmetijstvo (IRSKGLR) in Kmetijsko gozdarski zavod v zvezi s pojavom bentazona na območju Betnave, komisiji natančneje pojasni ugotovitve na terenu in predstavi ukrepe, ki so bili izvedeni v zvezi s tem.

6)

V nadaljevanju smo pregledali realizacijo sklepov iz prejšnje redne seje, ki je bila 9. oktobra 2018:

Pod točko 1 in 2: MOM in Mariborski vodovod pripravita strategijo trajnostnega varovanja vodnih virov v primerih raznih pritiskov v zvezi z izgradnjo novih industrijskih con. Ta naloga zahteva angažiranje več uradov znotraj MOM. Poleg tega je prišlo tudi do spremembe vodstva na občinski ravni, kot tudi na MUVOON. Zaradi navedenih razlogov problematika še ni prišla na dnevni red.

Sklep 4: V zvezi s strategijo trajnostnega varovanja vodnih virov v primerih raznih pritiskov in v zvezi z izgradnjo novih industrijskih con, se sestaneta MUVOON in Mariborski vodovod ter dorečeta aktivnosti za pripravo strategije. Načrt aktivnosti predstavi tudi vodstvu MOM. Ob podpori vodstva MOM se imenuje delovna skupina, ki bo pripravila strategijo trajnega varovanja vodnih virov.

Pod točko 3: Na sejah komisije Mariborski vodovod poroča o aktivnostih v zvezi z vzpostavitvijo novih vodnjakov v Selniški dobravi za zagotavljanje oskrbe s pitno vodo Občine Selnica ob Dravi in Ruše. Realizirano v 7. točki dnevnega reda te seje.

Pod točko 4: MUVOON zagotovi predstavitev te problematike na naslednji seji komisije. (problematika v zvezi s povečanjem kapacitet proizvodnje glifosata v Račah). Dr. Martina Bavec je na komisiji izpostavila širitev proizvodnje glifosata v Račah. Ker se seje ni mogla udeležiti, da bi zadevo predstavila, je na kratko pojasnila zaskrbljenost glede uporabe pesticidov. In sicer na podlagi poročila o izvajanju direktive o trajnostni rabi pesticidov, kjer so objavljeni zanimivi podatki o kakovosti vode merjeno na pipi. V Sloveniji je le 12-15% vzorcev odvzetih na pipi brez ostankov pesticidov, v vseh ostalih pa so prisotni ostanki pesticidov (čeprav pod mejnimi vrednostmi in čeprav deloma tudi stari in danes že prepovedani...). so pa od maja lani ta indikator na Upravi za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin izpustili in tega ne bodo več poročali. Enako kot ne poročajo več o ostankih pesticidov v pridelkih, ampak samo o deležu nad najvišjo dovoljeno količino ostankov. Glede na to je potem 99% vzorcev skladnih, mi pa kupimo zelenjavo ali sadje tudi s po 15 ali več ostanki pesticidov in so vsi v mejah določenih pri Evropska agencija za varnost hrane. Mejne vrednosti pa se glede na pobudo zainteresiranih skupin lahko tudi zvišajo.

Meni, da bi tudi iz naše komisije morala iti pobuda, da se na VVO 1 na njivah in kmetijski zemlji v državni (najemniki sklada kmetijskih zemljišč) ali občinski lasti, obvezno kmetuje samo ekološko (brez uporabe herbicidov in drugih kemično sintetičnih fitofarmaceutskih sredstev in brez lahko topnih mineralnih gnojil) – prednostna eko pridelava na takih zemljiščih je zapisana tudi v koalicijski pogodbi. Kmetje, ki imajo na takih območjih zemljo, ba bi morali graditi nove hleve izključno na nastilj in ne na gnojevko, ki je na VVO1 prepovedana zaradi možnega mikrobiološkega onesnaženja.

Je pa veliko dobrih praks iz tujine, ki bi jim lahko tudi mi sledili. Na Bavarskem (VVO okoli Münchna) so kmetijstvo sistematično preusmerili v ekološko na večini zemljišč na VVO že nekaj let nazaj, v Franciji pa je to trend zadnjih nekaj let, saj je preusmeritev v ekološko pridelavo prepoznano kot metoda za izboljšavo situacije.

Pod točko 5: Naš urad je predlagal direktorju Mariborskega vodovoda, da kot upravljavec vodnih virov in vodovodnega omrežja, v najkrajšem možnem času po volitvah, seznaniti vodstvo občine o pomenu izvedbe II. faze aktivne zaščite in problemih v zvezi s tem. Če bo projekt sprejet in potrjen pri vodstvu občine, bo lažje sodelovanje vseh strokovnih služb MOM in planiranje sredstev v proračunu. V tem času predstavitve še ni bilo možno izpeljati zato se predlaga naslednji sklep:

Sklep 5: MOM s pristojnimi uradi skupaj z Mariborskim vodovodom ponovno preveri kaj je bilo v zvezi z II. fazo aktivne zaščite vodnega vira Urbanski plato do sedaj narejenega , dorečejo se tudi koraki nadaljnjih aktivnosti. O tem, zakaj je potrebno izvesti II. fazo aktivne zaščite pa seznaniti vodstvo MOM.

Pod točko 6: MUVOON zaprosi MOP za pojasnilo zakaj Uredba o vodovarstvenih območjih za črpališče Ceršak še ni sprejeta, čeprav je bil osnutek uredbe izdelan že v decembru 2016. Iz Ministrstva za okolje in prostor smo izvedeli, da so se menjali ljudje zadolženi za izvedbo uredb in, da so stvari zastale. Predlagali so, da bi bilo dobro zadevo pospešiti in sicer z dopisom na ustreznem nivoju in jo poslati po e-pošti na [MOP gp.mop@gov.si](mailto:gp.mop@gov.si).

Sklep 6: Občina Šentilj pozove MOP, da se uredba o vodovarstvenih območjih za vodno telo na območju Občine Šentilj čimprej sprejme.

Pod točko 7, 8 in 9. ki se navezujeta: V imisijskem monitoringu se izvedejo dodatna preizkušanja podzemnih voda v KP2 piezometru v središču mesta. V monitoring se vključijo še Perfluorirane snovi v kolikor je glede na planirana sredstva to mogoče. V obdobju 2020 do 2022 se v imisijskem monitoringu poveča obseg analiz in

glede na to zagotovi več sredstev v proračunu in pa: V izvajanje imisijskega monitoringa se vključijo meritve Žitečkega potoka (v obdobju od 2020 do 2024).

V letošnjem letu bo MOM pričela z izvajanjem javnega razpisa za naslednje obdobje izvajanja monitoringa. Pri pripravi dokumentacije bomo še enkrat temeljito preverili kaj vse bomo analizirali in sicer glede na dosedanje rezultate. Ponovno bomo preverili vzorčna in merilna mesta tal, podzemnih in površinskih voda na vodovarstvenih območjih črpališč Mariborskega vodovoda, ki so pomembna za preverjanje stanja podzemnih voda na tem območju in, ki bi lahko vplivala na kakovost pitne vode.

Odprto ostaja še seznanitev komisije s podatki o izvajanju kontrole podzemnih voda zaradi izgradnje in obratovanja Magne. V zvezi s tem bomo zaprosili Agencijo RS za okolje, da nam pomaga s podatki v kolikor bo to mogoče.

7)

Direktor Mariborskega vodovoda g. Danilo Burnač je predstavil aktivnosti v zvezi legalizacijo vodnjaka GV 1 in omrežja na Selniški Dobravi. V letu 2020 bo potekala pridobitev gradbenega dovoljenja za novi vodnjak GV2, ki bo služil kot nadomestno vodni vir za občini Selnica ob Dravi in Ruše. Trenutno pa lahko brez pitne vode, v primeru izpada obstoječega vodnjaka GV 1 ali vodnjaka Ruše 1, ostane področje občine Selnica ob Dravi in Ruše. Izgradnjo novega vodnjaka in legalizacijo starega, sofinancirata tako občina Ruše, kot občina Selnica ob Dravi. Direktor je izpostavil problematiko financiranja vzdrževanja vodovodnega omrežja in za nove investicije. Lokalne skupnosti temu namenjajo premalo pozornosti in sredstev.

Zamenjani sta bili 8 in 9 točka dnevnega reda.

8)

G. Željko Blažeka iz podjetja Vaira d.o.o. je predstavil rezultate izvajanja kontrolnega monitoringa olj v podzemni vodi na območju izlitja kurilnega olja. Izvedene so bile meritve hidrološkega stanja podzemne vode in stanja mineralnih olj v podzemnih vodah. Ugotovljeno je bilo, da se preostanek razlitnega kurilnega olja, ki se je še zadržal v nenasičenih tleh, v odvisnosti od vlažnosti v tleh ter dviganja in spuščanja podzemne vode ob sušnih ali namočenih obdobjih, še izpira v podzemno vodo. Oblak onesnaženja ostaja razširjen od centra razlitja v smeri toka proti Melju. Zaradi umetnega bogatenja podzemne vode na Vrbskem platoju in vzdrževanja vododelnice izven oblaka onesnaženja, črpališče Vrbski plato zaenkrat ni ogroženo. Potrebno pa je spremljati hidrološke in kemijske razmere na območju onesnaženja, ker ni moč predvideti, koliko olja je še ostalo zadržano v tleh. Glede na ugotovljeno je potrebno izvajati redni monitoring na 6 mesecev in je potrebno intenzivirati aktivnosti izgradnje II. faze aktivne zaščite na Vrbskem platoju.

Sklep 7: Kontrolni monitoring na območju izlitja kurilnega olja se bo izvaja na 6 mesecev. Z rezultati monitoringa se seznanijo komisija za pitno vodo na rednih sejah.

9)

Rezultati skladnosti pitne vode v letu 2019 je predstavila gospa Sebastjana Klepec Hlebič iz Mariborskega vodovoda. Povedala je, da je bilo v letu 2019 do 31. avgusta odvzetih 1.541 vzorcev pitne vode za mikrobiološke analize, 5,0 % vzorcev je bilo neskladnih. 71 vzorcev pitne vode je bilo odvzetih za kemijske analize, vsi vzorci so bili skladni. Izpostavila je problematiko naselja Srednje. Dve tretjini naselja se oskrbuje iz novega sistema, ki se napaja iz črpališča Selniška dobrava. Tretjina pa iz lokalnih vodnih virov, voda se zaradi deževja v teh vodnih virih skali. Izdan je ukrep obveznega prekuhanje vode. Še vedno za vodni vir v Ceršak velja lokalni odlok, uredba še ni sprejeta. Potrebna je revitalizacija črpališč na primer za bogatenje na Mariborskem otoku, posodobitev črpališč na primer Betnave in zamenjava vodovodnega omrežja in priključkov. Predstavila je še naslednja dejstva in sicer, da so lokalni viri problematični, vodovarstvena območja ponekod še niso določena, nujno potrebno je investicijsko vzdrževanje vodooskrbnih objektov in vodovodnih sistemov.

Sklep 8: Komisija predlaga, da Mariborski vodovod pripravi apel za župane vseh občin, ki se oskrbujejo s pitno vodo iz sistema Mariborskega vodovoda in katerih upravljavec je, da namensko zbrana sredstva (omrežnino) vračajo v vzdrževanje vodovodne infrastrukture.

10)

V razpravi za točke od 6 do 9 je bilo prav tako veliko govora o revitalizaciji črpališč, saj so nekateri vodnjaki potrebni temeljite obnove in vzdrževanja.

Gospa Sebastjana Klepec Hlebič pa je obrazložila predhodno vprašanje Občine Miklavž na Dravskem polju, glede zmanjšanja kloriranja oziroma ukinjanja kloriranja pitne vode. Povedala je, da se ukinitve preventivne dezinfekcije ne zdi varna poteza. Na Mariborskem vodovodu pa bodo v zimskem obdobju poskusno znižali

doziranje dezinfekcijskega sredstva na črpališču Dobrovce in spremljali skladnost pitne vode na pipah uporabnikov.

11)

Na prošnjo Občine Ruše je komisija v točki pod zaključki in razno, obravnavala problematiko nepravilnosti odlaganja odpadkov v območju nekdanje TDR Ruše. Dopis, ki ga je v zvezi s to problematiko poslala Občina Ruše na naš urad, je na kratko povzela predsednica komisije gospa Cvetka Slana. Odlagališče Halda obratuje z okoljevarstvenim dovoljenjem, kjer se odlagajo različne vrste odpadkov. V zadnjih letih je bilo na odlagališčih kar nekaj požarov. Inšpekcijske službe so območje že večkrat obravnavale in ugotovile nepravilnosti. Kontrola vpliva na okolje na odlagališču Halda je v prostorskem aktu predvidena z izvedbo sistema piezometrov. Občina Ruše pa ni seznanjena z rezultati monitoringov. Občina je na inšpektorat za okolje in prostor (IRSOP) že vložila zahtevo, da se ji prizna status stranskega udeleženca v vseh postopkih, ki se vodijo na tem območju. Občina predlaga komisiji za pitno vodo, da v okviru svojih možnosti in pristojnosti preveri dejanske vplive omenjenih odlagališč na kvaliteto podtalnice, ki napaja okoliške vodne vire.

Gospod Koderman iz Inšpektorata za okolje in prostor (v nadaljevanju inšpektorat) je pojasnil, da ima Občina Ruše možnost dostopa do vseh informacij v zvezi s to zadevo. Predlagal je, da naj občina da vlogo na inšpektorat, za dostop do upravnih aktov, odločb, dokumentov in dostop do podatkov. Meni, da ne vidi razloga zakaj občina do teh podatkov ne bi mogla priti.

Seja komisije se je zaključila okoli 13 uri.

Pripravil-a:
Olga MRAVLJE, univ.dipl.biol.
Višja svetovalka

Cvetka SLANA
Vodja urada

Posredovano po e-pošti:

- Aleksander Saša Arsenovič, župan MOM
- dr Samo peter Medved, podžupan MOM
- Boris Železnik, direktor MU MOM
- člani komisije za pitno vodo,
- predavatelji,
- ostali vabljeni,
- občine, ki sofinancirajo imisijski monitoring

Objava na spletno stran <http://www.maribor.si/okolje>

